

عوارض حین دیالیز

کلیه افرادی که بنا به دلایل مختلف تحت انجام دیالیز قرار می گیرند ممکن است در طول انجام آن با مسکلات و عوارض مختلفی مواجه شوند که در اینجا به شایعترین و مهمترین آنها اشاره می گردد تا در صورت بروز با شناخت علائم و انجام اقدامات لازم یا وقوع مجدد آن ها پیشگیری لازم بعمل آید

۱- کاهش فشار خون

علت: مصرف بی رویه داروهای پایین آورنده فشارخون، از دست دادن بیش از اندازه مایعات بدن حین همودیالیز، خونریزی و نشت خون

علائم: تهوع، استفراغ، سرگیجه، عرق سرد، افت فشارخون، افزایش نبض

مداخلات:

- ❖ قطع مصرف داروهای فشارخون از 6 ساعت قبل از دیالیز
- ❖ عدم مصرف غذا حین دیالیز
- ❖ بالا بردن پاها تا 30 درجه در صورت شروع علائم
- ❖ دریافت 100 – 500 ml سرم
- ❖ کاهش سرعت انجام دیالیز
- ❖ دریافت اکسیژن و داروهای بالا برنده فشارخون

2- کرامپ (گرفتگی) عضلات

علت: افزایش سرعت دیالیز و کمبود سدیم مایع دیالیز

علائم: درد شدید و ناگهانی و سفت شدن عضلات

مداخلات:

- ❖ پیشگیری از افزایش وزن زیاد از حد در بین جلسات دیالیز
- ❖ کاهش سرعت و افزایش زمان دیالیز
- ❖ دریافت داروهای شل کننده عضلانی مانند دیازپام تا 2 ساعت قبل از شروع دیالیز
- ❖ ماساژ و گرم نمودن عضو مبتلا

3- سندرم عدم تعادل

علت: همودیالیز با سرعت و شدت زیاد در جلسات اول شروع درمان و افت سریع اوره خون

علائم: تهوع، استفراغ، سرگیجه، افزایش فشارخون، سردرد، تاری دید، بی قراری و گاهی تشنج و کما

مداخلات:

کم کردن مدت دیالیز به ویژه در جلسات اول طوریکه در جلسه اول 2 ساعت، جلسه دوم 3 ساعت، و جلسه سوم 4 ساعت باشد. در صورت شروع علائم توقف دیالیز و دریافت محلول های نمکی و داروهای چون دکزامتازون

4- تهوع و استفراغ

علت:

افت فشار خون، واکنش تب زا به آب شهر، سندرم عدم تعادل و اضطراب

مداخلات:

دریافت داروهای ضد تهوع و استفراغ و آرامبخش در صورت بدتر شدن واکنش قطع دیالیز

5- تنگی نفس

علت: افزایش حجم آب و نمک، کم خونی، آمبولی هوا و آمبولی ریه

مداخلات:

قرار گرفتن در وضعیت نیمه نشسته.

دریافت اکسیژن.

افزایش سرعت دیالیز

دریافت خون در صورت نیاز

عوارض حین دیالیز

تهیه و تنظیم:

گروه آموزش به بیمار و ارتقای سلامت بیمارستان مهراد
تاریخ بازنگری: اسفند ماه 1400

اطلاعات لازم بعد از ترخیص از بیمارستان

- ❖ **فعالیت ها:** به مدت 48 ساعت از بالا بردن / فشار دادن و انجام کارهای سنگین در خانه خودداری کنید. ممکن است در حدی که راحت است پیاده روی کنید ، اما نباید فعالیت سنگین مانند دویدن ، دوچرخه سواری یا بلند کردن وسایل سنگین را انجام دهید.
- ❖ ممکن است حین آنژیوگرافی ، شما داروهایی دریافت کرده باشید که باعث کاهش سطح هوشیاری و خواب آلودگی شما شود لذا به مدت 24 ساعت از رانندگی خودداری نمایید.
- ❖ برای ادامه دفع ماده حاجب از کلیه ها ، ممکن است لازم باشد به مدت یک روز مایعات بیشتری بنوشید. همچنین از نوشیدنی های الکلی به دلیل کمبود آب بدن به مدت یک روز خودداری کنید.
- ❖ در صورت مشاهده **علامت خونریزی یا وجود تورم یا درد غیرمعمول در ناحیه کشاله ران** ، باید با پزشک خود تماس بگیرید.
- ❖ بعد از آنژیوگرافی داروهای مصرفی خود را با صلاحدید پزشکتان ادامه دهید.

مراقبت از محل ورود کاتتر:

- ❖ **پانسمان:** شما می توانید فردا صبح پانسمان را بردارید. ممکن است کبودی و درد در محل برش مشاهده کنید. این کبودی ممکن است به سمت پایین حرکت کند که این مسئله طبیعی است. ولی در صورت بروز درد و تورم (حتی اگر چندین روز بعد از عمل شما اتفاق بیفتد) به پزشک خود اطلاع دهید. در صورت بروز سردی ، بی حسی یا درد در پا فوراً به پزشک خود اطلاع دهید.
- ❖ از فشار دادن محکم و ماساژ دادن ناحیه خروج کاتتر در کشاله ران خودداری نمایید.
- ❖ **حمام:** شما می توانید صبح روز بعد دوش بگیرید البته در 24 ساعت اول از حمام آب داغ اجتناب نمایید و از شنا یا استحمام به مدت طولانی در زیر آب پرهیز کنید تا از عفونت جلوگیری شود.
- ❖ پزشک معالج در رابطه با زمان مراجعه به مطب برای پیگیری درمان به شما اطلاع می دهد.

8- افزایش فشار خون

علت: افزایش حجم مایعات به علت تجویز زیاد از حد محلول نمکی و یا خون، اضطراب و سندرم عدم تعادل

علامت: سردرد، درد قفسه سینه، تاری دید، تپش قلب و تهوع

مداخلات: زیاد کردن دور پمپ دستگاه دستگاه در موارد ازدیاد آب و نمک

استفاده از داروهای پایین آورنده فشارخون و آرامبخش و استفاده از داروهای مدر غیر از نگهداری های پتاسیم خطر آنژیوگرافی بسیار ناچیز است. با این حال ، وقتی کاتترها در رگ های خونی قرار می گیرند ، همیشه خطراتی وجود دارد. خطرات در درجه اول مربوط به قرار دادن سوزن در شریان پا است. اصولاً خطر کمی وجود دارد که ممکن است شریان آسیب دیده ، خونریزی اتفاق بیفتد یا در این روش درد و ناراحتی خواهید داشت. در صورت وجود خونریزی در زیر پوست ، کبودی ایجاد می شود. کبودی کوچک یا متوسط نباید نگران کننده باشد. بسیار به ندرت این کبودی می تواند زیاد باشد و از قسمت پایین شکم به پایین ران گسترش یابد که اگر این اتفاق بیفتد که معمولاً ظرف چند هفته برطرف می شود.

بعد از آنژیوگرافی

پس از معاینه ، پزشک یا دستیار معمولاً کاتتر را از رگ خارج کرده و به مدت 15 دقیقه به محل قرار دادن فشار وارد می کنند تا خونریزی متوقف شود. سوراخ در شریان بسیار کوچک است و خونریزی بندرت مشکلی ایجاد می کند. شما باید صاف دراز بکشید و 6 ساعت پای خود را بی حرکت نگه دارید. این اجازه می دهد سوراخ کوچک در شریان کاملاً مهر و موم شود. در پایان شش ساعت با نظر پرستار می توانید بایستید و به اطراف قدم بزنید و اگر پزشک دستور داد می توانید به خانه بروید البته برای ترخیص باید همراه داشته باشید و همراهتان باید شما را به خانه برساند.

پس از اتمام مراحل آنژیوگرافی و بازگشت به اتاق ریکاوری می توانید غذا بخورید.

توصیه می شود مایعات زیادی بخورید تا به شما کمک کند ماده حاجب را از بدن خارج کنید.

در صورت نیاز به سرویس بهداشتی ، پرستار به شما کمک خواهد کرد.

بیشتر افراد می توانند از ظرف مخصوص ادرار روی تخت استفاده کنند.

لطفاً در صورت مشاهده **ضعف ، حالت تهوع ، خارش ، تنگی نفس سرد شدن یا دردناک بودن اندام ها** به پرستار بگویید.